

Konferencja Esri Polska „Wspólna przestrzeń – jeden GIS”, Warszawa, 24-25 października

GIS otwarty na każdego

GIS w chmurze daje nam możliwość otwarcia go dosłownie na wszystkich. Dzięki temu rozwiązaniu dostęp do tej technologii stanie się powszechny. GIS nie będzie już tylko dla profesjonalisty, ale każdy będzie mógł w jakiś sposób z niego skorzystać – stwierdził Wojciech Gawecki z Esri Inc. podczas imprezy w stolicy.

Anna Wardziak

Prezes Esri Polska Lech Nowogrodzki, nawiązując do obecności gościa specjalnego konferencji Martyny Wojciechowskiej (znanej podróżniczki, redaktor naczelnej polskiej edycji „National Geographic”), przypomniał, że Esri ma duże osiągnięcia w zakresie popularyzacji systemów informacji geograficznej. To ze wspólnej inicjatywy Towarzystwa National Geographic i firmy Esri narodził się pomysł obchodów GIS Day, który z roku na rok dynamicznie rozwija się również w Polsce.

Ważnym tematem spotkania, podobnie jak na lipcowej międzynarodowej konferencji Esri w San Diego, było udostępnianie danych przestrzennych „w chmurze” i zarządzanie nimi. Mówił o tym zarówno szef Esri Inc. Jack Dangermond w widowystąpieniu, jak i Wojciech Gawecki, który przyjechał do Warszawy z centrali firmy w Redlands. – GIS w chmurze daje nam możliwość otwarcia go dosłownie na wszystkich. Dzięki temu rozwiązaniu dostęp do tej technologii stanie się powszechny. GIS nie będzie już tylko dla profesjonalisty, ale każdy będzie mógł w jakiś sposób z niego skorzystać – stwierdził Gawecki. – Patrząc na możliwości GIS-u „w chmurze”, wydaje się,

że wreszcie mamy narzędzie do tego, żeby elastycznie taki efekt uzyskać – dodał. Sporo użytkowników na świecie taką chmurę wykorzystuje i robią bardzo interesujące rzeczy. Najciekawsze wyniki ma Europejska Agencja Środowiska (m.in. projekt „Eye on Earth”). Gawecki wspominał też o Esri Maps for Office. Narzędzie to zostało udostępnione w połowie br. i pozwala opracowywać mapy tematyczne na bazie danych z arkusza kalkulacyjnego oraz przy wykorzystaniu materiałów podkładowych z usługi ArcGIS Online. Równocześnie możliwy jest eksport stworzonej mapy do PowerPointa.

Zagadnienia związane z przetwarzaniem danych w chmurze rozwinął Krzysztof Borkowski z Esri Polska, omawiając szczegóły dotyczące serwisu kartograficznego ArcGIS Online, który jest nadzieją Esri na upowszechnienie GIS-u. Od marca br. rozwiązanie jest dostępne w polskiej wersji językowej. Sporo uwagi Borkowski poświęcił też programowi Esri Community Maps, którego celem jest udostępnienie bezpłatnej, wieloskalowej, rastrowej mapy świata opracowanej z wykorzystaniem możliwie najlepszych danych. Powstaje ona na bazie zasobów GIS, udostępnianych przez państwa, miasta, regiony, jednostki administracyjne, a także uczelnie, organizacje czy firmy prywatne. W ramach programu przekazywany jest jedynie „obraz” danych

w postaci tzw. kafelków. Dane w formie źródłowej (np. wektorowej lub o wyższej dokładności) będą dostępne odpłatnie u ich właścicieli, którzy zachowują nad nimi pełną kontrolę.

Predstawiciele Zespołu Projektowego Esri Polska zaprezentowali nowości

w oprogramowaniu ArcGIS 10.1, rozwiązania ArcGIS for Mobile i narzędzia programistyczne ArcGIS Runtime. Zmiany w desktopowym wydaniu ArcGIS nie są – jak przekonywano – rewolucyjne, głównie ułatwiają pracę m.in. poprzez automatyzację pewnych czynności. Obejmują np. narzędzia do śledzenia edycji, dostępne dla wszystkich rodzajów licencji rozszerzenie Maplex (pozwalające na automatyczne umieszczanie tekstu na mapach z zachowaniem standardów kartograficznych i minimalnym udziałem edycji manualnej) czy dynamiczne tworzenie legendy. Natomiast wersja serwerowa ArcGIS ma zwiększoną wydajność i jest dostępna nie tylko jako fizyczna aplikacja, ale też za pośrednictwem „przetwarzania w chmurze” oraz w wydaniu 64-bitowym dla systemów Windows i Linux. W wersji 10.1 zrezygnowano natomiast z aplikacji ArcIMS.

Tematem prezentacji były także produkty dla teledetekcji firmy Exelis: oprogramowanie ENVI (do cyfrowych analiz teledetekcyjnych) oraz E3De (do analizy danych lidarowych), których Esri Polska jest dystrybutorem.

Jeśli chodzi o praktyczne wykorzystanie GIS-u, to Janusz Dygaszewicz (Główny Urząd Statystyczny) zwrócił uwagę na oszczędności, jakie udało się uzyskać dzięki wdrożeniu tej technologii podczas spisów powszechnych w 2010 i 2011 r. Przede wszystkim podkreślił 10-krotne zmniejszenie liczby rachmistrzów oraz brak konieczności wypełniania papierowych formularzy. Uzyskano przy tym nowej jakości dane, bardziej wiarygodne wyniki i perspektywę badań statystycznych w przyszłości. Jeszcze w grudniu br. ma być uruchomiony geoportal statystyczny (geo.stat.gov.pl), który będzie docelową informatyczną platformą przestrzennej prezentacji danych spisowych oraz wyników analiz geostatystycznych. Oprócz gotowych analiz przestrzennych indywidualny użytkownik będzie mógł również redagować oraz drukować własne mapy tematyczne w formie kartogramów na podstawie dowolnej cechy modelu danych spisowych. Portal będzie też pozwalał na podłączenie poprzez usługi WMS danych z zewnętrznych źródeł.

Z kolei Marek Szulc z GUGiK zapowiedział m.in. udostępnienie na przełomie listopada i grudnia wersji rządowego geoportalu na urządzenia mobilne działające w systemach Android, iOS oraz Windows Mobile. Dzięki współpracy z firmą Esri i integracji obecnych rozwiązań z ArcGIS for Server 10.1 możliwe będzie w nowej perspektywie finansowej UE udostępnienie geoportalu „w chmurze”.

O wykorzystaniu GIS w cyfrowych analizach krajobrazu stolicy mówił natomiast Wojciech Oleński z Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju w Warszawie. Stosowany w warszawskich analizach urbanistycznych program ArcScene przy wykorzystaniu trójwymiarowego numerycznego modelu miasta pozwolił w czasie tzw. boomu wysokościowego na weryfikację koncepcji wielu nowych wieżowców dezintegrujących panoramę oraz zbadanie kształtu przyszłej sylwety centrum miasta. Możliwe stało się też graficzne wyznaczenie ochrony widokowej Starówki wpisanej na listę UNESCO.

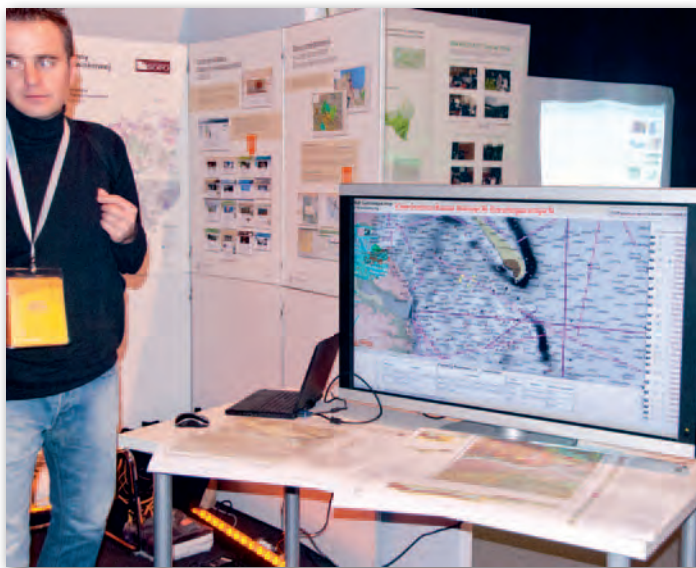
Nie mogło wreszcie zabraknąć prezentacji dotyczącej działającego od wiosny 2011 r. systemu poszukiwawczego Grupy Podhalańskiej GOPR. Został on wyróżniony podczas tegorocznej międzynarodowej konferencji Esri w San Diego prestiżową nagrodą SAG (Special Achievement in GIS). W ramach projektu opracowano zintegrowany system poszukiwania i ratownictwa (SAR). Rozwiązanie bazuje m.in. na aplikacjach ArcGIS Desktop, ArcGIS Server Enterprise Standard oraz ArcPad. Dzięki wdrożeniu systemu udało się zdecydowanie przyspieszyć prowadzenie akcji ratunkowych, a zarządzanie nimi stało się bardziej efektywne. Przekonywali o tym szef GP GOPR Mariusz Zaród

i jego zastępca Rafał Chrustek. Jack Dangermond w wideowystąpieniu przekazał gratulacje zwycięzcom, a nagrodę w jego imieniu wręczył Wojciech Gawecki.

W foyer można było zapoznać się w praktyce z produktami Esri, uzyskać wsparcie techniczne, dowiedzieć się o najnowszej ofercie szkoleń (dostępnych było 6 stoisk firmowych). Na 18 stoiskach wystawowych prezentowano działania różnych instytucji wykorzystujących GIS (IMGW, PIG, TPN, Podhalańskiej Grupy GOPR, Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Fundacji im. Anny Pasek, Fundacji Centrum GeoHistorii), a także firm, które oferują m.in. rozwiązania software'owe czy hardware'owe współpracujące z produktami oferowanymi przez Esri Polska. Obecni byli: GIS-Partner, GIS-Expert, Progea Consulting, WIGeoGIS, Kordab, SmallGIS, Apator Rector, GeoInvent, Apogeo, Elmark Automatyka czy Impexgeo. Zachęcano też do wysłuchania 20-minutowych prezentacji (nazwano je *demo theatre*) na temat nowości w oprogramowaniu Esri CityEngine czy ArcGIS w zastosowaniach biznesowych. Dla odprężenia na ekranie dotykowym można było pobawić się w „Europa Puzzle”, układając samodzielnie mapę naszego kontynentu. Konferencji towarzyszyła też wystawa zdjęć z podróży do Islandii. Ich autorką była Anna Pasek, podróżniczka, doktorantka w Instytu-

cie Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, która w 2007 r. zginęła tragicznie w czasie wspinaczki na Mont Blanc. Propagowane przez nią idee kontynuuje założona przez jej rodziców i przyjaciół fundacja imienia Anny Pasek.

Podczas wieczornego bankietu wręczono nagrody uczestnikom konkursu na najlepszą pracę dyplomową dotyczącą zastosowań GIS. Zwycięzczynią została Anna Skóra doceniona za pracę pt. „Analiza obszaru powiatu stryżowskiego pod względem możliwości lokalizacji stoków narciarskich”, którą napisała, kończąc studia podyplomowe z zakresu systemów informacji geograficznej na krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej (więcej w listopadowym wydaniu GEODETY). O tegorocznej wyprawie na szczyt Tramen Tepui w Wenezueli opowiadali jej uczestnicy Marek Arcimowicz i Izabela Stachowicz, a zwieńczeniem pierwszego dnia imprezy był koncert zespołu Perfect.

Trudny wybór postawiono natomiast przed uczestnikami warsztatów (25 października). Zaplanowano bowiem aż 60 wystąpień w 5 równoległych sesjach tematycznych (Środowisko, Infrastruktura sieciowa i transport, Administracja publiczna, Bezpieczeństwo publiczne i wojsko, Edukacja), a także 24 prezentacje w ramach dwóch sesji technicznych. Jak oceniają organizatorzy, największym zainteresowaniem cieszyła się sesja środowiskowa, w ramach której można było np. zapoznać się z systemem wymiany informacji PLUSK jako narzędziem bilansowania zasobów wodnych (RZGW w Krakowie), ze Zintegrowanym Systemem Oceny Stanu i Zagrożeń Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego (WIOŚ w Szczecinie), modelowaniem hydrologicznym z wykorzystaniem technik teledetekcji (SGGW w Warszawie), trójwymiarowym przetwarzaniem danych geodezyjnych i LiDAR na potrzeby modelowania hydrodynamicznego w projekcie ISOK (IMGW), a także oprogramowaniem GIS w planowaniu rozwoju energetyki wiatrowej (IGiPZ PAN). Z kolei tematami wystąpień przedstawicieli administracji publicznej były np.: rola GIS w zwiększaniu aktywności obywatelskiej mieszkańców Gdańska czy SIP w strukturach Urzędu Miejskiego w Łomiankach.

Konferencję poprzedziły bezpłatne warsztaty (23 października) na tematy związane z: wykorzystaniem chmury punktów z lotniczego skaningu laserowego i produktów pochodnych, zarządzaniem dokumentacją fotograficzną, GIS „w chmurze” czy cyfrową analizą zobrażeń w oprogramowaniu ENVI (wszystko w powiązaniu z ofertą Esri). Odbyły się również płatne warsztaty z obsługi oprogramowania Esri, w tym dwudniowe (22-23 października) pt. „Wprowadzenie do geostatystyki w ArcGIS (wersja 10.1)”.

X jubileuszowa konferencja Esri Polska była potężnym przedsięwzięciem (zarejestrowano ponad 900 uczestników). Jak na polskie warunki, imponująca była też oprawa spotkania. Dla osób korzystających z oprogramowania tej firmy z pewnością była to znakomita okazja do znalezienia odpowiedzi na pytania związane z jego obsługą, ale także inspiracji w zakresie wykorzystania. Jednak, co najważniejsze, impreza pokazała, że w stosowaniu systemów informacji geograficznej mamy już spore dokonania, decydenci wreszcie zaczęli je doceniać i nie brakuje nam zapału do poszukiwania nowych rozwiązań.

Anna Wardziak

Więcej zdjęć w Fotogalerii na Geoforum.pl

Geoinformacja zbliża

W tym roku padł kolejny rekord – dzień systemów informacji geograficznej świętowano aż w 17 miastach Polski, z czego w dwóch zainspirował konkurencyjne uczelnie do połączenia sił.

Jerzy Królikowski

W ubiegłych latach miłośnicy GIS z dużych miast często stawali przed dylematem, które obchody wybrać. Niekiedy równoległe odbywały się bowiem aż 4 imprezy. Ale w tym roku studenci z dwóch ośrodków akademickich zamiast konkurować ze sobą,

William Turnera dotyczących danego żywiolu. Następnie prezentowano m.in. monitoring osuwisk przy użyciu skaningu laserowego, wizualizację zanieczyszczenia powietrza w małopolskim geoportalu czy system wspomagania decyzji straży pożarnej.

Wykłady urozmaicały: geoquizy, warsztaty „Na tropie wilka” i „Dotyk Ziemi”, „HydroFun” oraz geocaching, a także

Fot. organizatorzy GIS Day w Krakowie

postanowili nawiązać współpracę, co zdecydowanie podniosło rangę imprezy, zwiększyło jej atrakcyjność i przyciągnęło większe grono uczestników. Nie sposób zresztą nie zauważyć, że Dzień GIS nie jest już imprezą czysto akademicką, ale wydarzeniem mającym wzbudzić fascynację tą technologią w o wiele szerszym gronie Polaków.

W Krakowie obchody zjednoczyły aż 4 uczelnie – Uniwersytet Rolniczy i Jagielloński, Akademię Górniczo-Hutniczą oraz Politechnikę. Imponująca była także liczba uczestników. Do Centrum Kongresowego UR przybyło 400 studentów i 300 uczniów. Tematem przewodnim były żywioli: ziemia, powietrze, woda i ogień – ich postrzeganie oraz możliwości monitorowania za pośrednictwem technologii geoinformacyjnych. Każda sesja tematyczna poprzedzana była krótką prelekcją i analizą obrazów

sporządzanie map kognitywnych, gra na azymuty, Geo-Zagadki czy Geo-Olimpiada. Uczestnicy mogli ponadto zwiedzać stoiska licznych sponsorów, wziąć udział w warsztatach z obsługi oprogramowania GIS oraz zobaczyć wystawę zdjęć Anny Pasek, mobilny system skanowania Trimble'a czy pojazd ratowniczy GOPR. Przybyłych gości uwiecznił na pamiątkowej fotografii bezpilotowy śmigłowiec firmy Robokopter. Obchody zakończyło zaś przekazanie symbolu Krakowskiego GIS Day, czyli kuli ziemskiej za 280 milionów lat, w ręce przyszłorocznego gospodarza – Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W Warszawie wspólny Dzień GIS zorganizowały Politechnika oraz Uniwersytet. Dwudniowe obchody ruszyły w bibliotece uniwersyteckiej. Tomasz Panecki (UW) przekonywał, że wykorzystanie historycznego GIS-u pozwala przedstawić w nowym świetle np.